

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1729. usque ad annum 1731

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 13322648

§. 45. Contraversia pontificis cum Sardinæ Rege refuscitata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67677)

merito castigati sunt, exceptis iis, quos Sæc. XVIII.
 exagitante facinorum conscientia, fuga A C. 1731.
 supplicio eripuit.

§. XLV.

*Controversia Pontificis cum Sardiniae
 Rege resuscitata.*

Diuturna non minus ac permolesta,
 ut supra meminimus, inter Bene- Vide supra
 dictum XIII. & Victorem Amadeum lib. 223.
 Sardiniae Regem controversia agitaba- §. 59.
 tur, quæ tamen beneficiorum nomi- pag. 385.
 natione Regi adjudicata, & immuni-
 tate Ecclesiastica certis limitibus cir-
 cumscripta anno hujus sæculi vigesimo
 sexto composita fuit. Nec firma ta-
 men erat hæc concordia; postquam e-
 nim Clemens XII. Pontificium solium
 conscenderat, per Prædecessoris sui in-
 dulgentiam ingens Sedi Apostolicæ
 damnum fuisse illatum ratus, pacta
 conventa dissolvere statuit. Hunc in
 finem die octava Januarii solemnem
 convocavit Purpuratorum Conventum,
 in quo oratione habita exponebat, se
 intimo animi mærore sæpius perpen-
 disse, quam ingens jurium suorum de-
 trimentum Sedes Apostolica per im-
 modicas concessiones Sardis factas esset
 perpeffa; inde etiam Episcoporum au-
 thoritatem fuisse imminutam, turbatam
 Ec-

Sæc. XVIII. Ecclesiæ jurisdictionem, ac perniciosa
 A. C. 1731. prorsus exempla perperam inventa
 His autem malis, totque incommo-
 efficacius opponi haud posse remedium
 quam si id, quod inconsulto factum, ad
 maturiori examini subiceretur, et
 omnino rescinderetur, simul tamen Sa-
 dinæ Regi dextera fidesque daretur.
 Sedem Apostolicam nullum studium
 officii genus, quod in ipsius rem fore
 videretur, ullo esse pacto prætermis-
 ram. Absoluta hac oratione Cardine-
 lium sententiam rogabat, horum te-
 men quidam suum ferre suffragium
 omnino recusabant, alii vero unacum
 Cardinale Bichio rem amica transac-
 ne esse dirimendam censebant: demum
 alii, atque inter eos præcipue Cardi-
 nalis Barberinus Sedis Apostolicæ
 pro viribus esse revendicanda edixit.
 Concurrentibus demum triginta duo-
 bus Purpuratis conclusum, pacta sub
 Benedicto XIII. inita penitus irritanda
 esse. Eapropter, ut omnia cum debi-
 tis solemnitatibus agerentur, & sincera
 firmam pacem stabiliendi voluntas in-
 culentius Regi patefceret, Pontifex Pe-
 trum Guilielmum Præsulem Romanæ
 Curie ad Carolum Emanuelem ne-
 electum Sardinæ Regem ablegavit, et
 consilii sui rationem coram eo expo-
 ret, & de æquioribus firmandæ con-
 cordiæ

cordiæ mediis ageret: Attamen res Sæc. XVIII.
longe aliter cessit; quippe Rex audito A. C. 1731.
Romanæ Curix proposito vehementer
admiratus est, quod Pontifex Prædecesso-
ris sui Bullam irritaret, & pacta semel
inita tam facile everteret, hinc Guiliel-
mum ad Regni fines delatum ultra
progredi vetuit, eodemque tempore
Comitem de Gros suum in Urbe Ora-
torem statim Roma ad Regnum re-
vocavit. Hoc comperto Clemens novæ
pacificationis spe frustratus, totius rei
successum in publico Patrum Senatu
exposuit, & quid ipsi in gravissimo hoc
negotio sentirent, exploravit: Suam
quisque sententiam scriptotenus dedit;
omnium ferme communis opinio eo
abibat, inlta cum Sardinix Rege pacta
circa Ecclesiasticam immunitatem ser-
vanda non esse; ea enim solitis desti-
tuta solemnitatibus, & mere a privatis
quibusdam pro arbitrio, aut a Pon-
tifice Benedicto, vel incio vel male
edocto fuisse fabricata; credibile enim
non esse, ut Benedictus, quo nullus
alius majori defendendorum Ecclesiæ
juriū studio flagrasset, re probe di-
scussa in maximum Sedis Apostolicæ
dammum consensurus fuisset; omnino
igitur necesse esse, ut hæ pactiones
nova concessione Apostolica ad æqui-
tatis trutinam revocarentur. Horum
sent

Sæc. XVIII. sententia expugnatus Pontifex, habitus
A. C. 1731. rursus ad Senatum concione quantum
 vis res ad non leve dissidium spectare
 videretur, abolevit & irritum es-
 claravit, quicquid contra Immunitatem
 Ecclesiasticam transactum fuisset
 tribus illis conventionibus, quarum
 duas de rebus ad eandem immunitatem
 spectantibus Finius Archiepiscopus
 Damascenus die 24. Martii Anno
 1727. suo sigillo firmasset, tertiam vero
 qua Pontifici vacantium Ecclesiarum
 fructus percipiendi & colligendi ipsius
 jus adimebatur, Cardinalis Lercarius
 subscripsisset, ac demum singulas Ma-
 chio Ferrerius de Ormea Sardiniae Re-
 gis Orator die 21. Febr. 1728. signasset
 Quantum vero ad pactiones circa res
 beneficiales Clemens die 6. Augusti de-
 claravit, *suae quidem intentionis non esse,*
ut hujus transactionis executio retardaretur,
vellet tamen, ut ejusmodi nominationes
ex diplomate Nicolai V. P. factæ ad
faciendæ non aliter admitterentur, quam
absque Patronatus jure, & sine aliarum
Pensionum reservatione, quam quæ a Sæ-
clitate sua, suisque Successoribus fuerunt
impositæ. Illud & tum in consultatio-
 nem venit, an concedendum Regi, ut
 crearentur Vicarii Generales, qui præ-
 præessent sui Imperii Regionibus, quæ
 rum Episcopi in Civitatibus alienæ
 ditione

ditioni subjectis sedem haberent. Hoc Sæc. XVIII. A. C. 1731.
 in dubio magna utrinque contentio, eo quod Clemens Papa de Episcoporum
 auctoritate nihil omnino minui, con-
 stanter vellet, alii e contrario cense-
 bant, horum auctoritati a Benedicto
 Papa haud parum ex eo consultum
 fuisse, quod Vicarii, quos eligere pe-
 nes Episcopos esset, ab his quoque tam
 arcte penderent, ut hi nihil, quod gra-
 vioris foret momenti, ipsis non con-
 sultis aut non approbantibus agere
 possent. Attamen tum hac in re nihil
 decidi potuit, unde rem in aliud tem-
 pus differre placuit, interea vero Pon-
 tificem se, ut Regi plene satisfaceret, pro-
 pensissimum ostendit.

Porro gravissimum adhuc supererat
 negotium, de quo sub Benedicto XIII.
 nihil serio agitatum fuerat, sancitum-
 que: nempe de feudis & supremo S. Se-
 dis dominio in Abbatiam S. Benigni, &
 in oppida Cortantiæ, Cortantionis,
 Montasiæ & Cisternæ. Hæc oppida
 Victor Amadeus Sardiniae Rex Sabau-
 diæ Ducibus a Carolo V. Imperatore
 Feudi nomine concessa fuisse conten-
 debat: E contrario autem Pontifices
 sibi titulo donationis Constantini Ma-
 gni a Pipino & Carolo Magno confir-
 matæ, in illa jus supremi Domini tan-
 quam Sedis Apostolicæ feuda com-
 petere

Sæc. XVIII. petere asserebant, seque pacifica
 A. C. 1731. quot sæculorum possessione tuebantur:
 Inde sub Clemente XI. lis exorta est,
 quæ ab anno hujus sæculi secundo
 Sabaudix Ministris vario rerum in-
 mine protracta, & a Clemente XI.
 continuata fuit; Hic etiam ineun-
 hoc anno illis Nobilibus, qui hæc op-
 pida clientelari nomine possidebant,
 sub anathematis pœna inhibuit, ne
 Regiis Ministris juramentum fidelitatis
 exsolverent, nec Sabaudi illud ab eis
 exigerent: Cum autem Carolus Ema-
 nuel Rex clientelares Sedis Apostolicæ
 subditos ad sibi præstandum fidei Sacra-
 mentum die tertia Februarii Casalin
 convocaret, quidam Præsul a Papa
 deputatus solèmnis protestationis in-
 ploma Cortantiæ palam affixit, cunctis
 que hucusque attentata ceu irrita de-
 nulla declaravit. Nec tamen inde ter-
 riti Regis Ministri, subditos, ut fidem
 suam Regi tanquam supremo Domino
 obstringerent, vi compulere, ipse et-
 tiam Rex Archiepiscopis atque Episco-
 pis, qui in ejus ditione erant, inhibuit,
 ne sine expressa Regis venia quisquam
 Sacris Ordinibus initiaretur: Vicissim
 Pontifex Bullam, ut vocant, Cruciatam
 innovare renuit, quamvis per illum
 olim Hispanix Regibus facultas
 Pontificibus fuisset concessa ex Ecclæ-
 sticis

Sæc. XVIII.
A. C. 1731.

fiasticorum bonis quosdam colligendi fructus, qui ad ferendas belli expensas contra Infideles, & ad liberandos Christianos diræ servituti mancipatos impenderentur: Ceterum hæc dissidia summopere afflixerant Clementis XII. animum, eo pōtissimum nomine, quod multo acerbiores inde orirentur discordiæ, quibus tamen severitatem opponere haud consultum foret, eorum interim, quæ ad placandum Regis animum conducirerent, nihil omnino pro paterna sua sollicitudine prætermisit. Hos quoque, qui Apostolicis mandatis obtemperantes Romam confugerant, perbenigne excepit, & proluxa non minus quam erudita dissertatione sacræ Sedis dominium in hæc oppida sartum servare nitebatur, cunctaque a Laicali potestate illata præjudicia pro infectis irritisque habenda esse declaravit: Nec omnino piis ejus conatibus defuit optatus successus; Clemens enim Regem, cetera S. Sedis Cultorem eximum, adeo feliciter flexerat, ut Hic ad ineunda pacis consilia novum Oratorem Romam ablegaret, Comitem de Riviera, Virum cognita prudentia, & spectata Nobilitate gravem, qui cum Papæ Administris hujus controversiæ merita ultro citroque mature discussit, ac institutis plurium Car-

Hist. Eccles. Tom. LXXIII. Uu di-

Spes. XVIII. dinalium & Cauffidicorum consilio
A. C. 1731. rem tam dextere promovit, ut certa
 spes esset, propositam ineundæ rationem cum utriusque partis satisfactione propemodum absolutum. Attamen prosperi adeo successus nimis matura Pontificis mors intercedit, hac gloria ejus Successori Benedicto XIV. reservata.

§. XLVI.

Clementis Papæ sollicitudo in sedandis Corsorum tumultibus.

Jam anno priori Corsica Mediterræ maris Insula non minus gravi quam periculosa seditione exarserat: Ipsius incolæ Genuensium imperio per plura sæcula parebant: nuperæ vero defectio nis obtentus erant tributa nova, immodicæ vectigalium exactiones, augmentum salis pretium, & quod certius est, alieni imperii invidia, & propriae libertatis studium. His incitamentis accessit Pinelli Gubernatoris avaritia: cum enim hic primum anno superius Corsis ad coemendum frumentum pecunias suppeditasset, & anno nondum evoluto illas asperius reposceret, civibusque suis armis exueret, Corsi, cum alioquin cum veteri suo jugo regni animis luctarentur, proprio veluti im-